

СИЛАБУС

вибіркової навчальної дисципліни
кафедрального/ каталогу
УПРАВЛІННЯ ПОТЕНЦІАЛОМ
Обсяг (6 кредитів/180 годин)

другого рівня вищої освіти

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ПІБ, посада, науковий ступінь
Севаст'янов Родіон Вікторович,
к.е.н., доцент

Контактна інформація:

- номер 0679237554;
- e-mail rvs_zp@ukr.net
- навчальний корпус та номер аудиторії

Час і місце проведення консультацій:
головний корпус, аудиторія 368

ОПИС КУРСУ

Дисципліна “Управління потенціалом” дає можливість вивчити понятійний апарат, методологію і прикладний інструментарій управління потенціалом підприємства.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Основна мета дисципліни “Управління потенціалом” - це формування системи теоретичних і прикладних знань про методи і процеси управління формуванням, функціонуванням та розвитком потенціалу підприємства як збалансованої соціально-економічної системи.

Навчальна дисципліна дає можливість вивчити понятійний апарат, методологію і прикладний інструментарій оцінювання бізнесу; набути знань про закономірності, принципи та особливості формування, розвитку, конкурентоспроможності потенціалу підприємства.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент отримує фахові компетентності: критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності; здатність обирати та використовувати відповідні методи, інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур;

здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності; здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності; здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; здатність до бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків і результатів діяльності у сфері підприємництва, торгівлі та біржової практики з урахуванням ризиків.

Очікувані програмні результати:

Використовувати базові знання з підприємництва, торгівлі і біржової діяльності й уміння критичного мислення, аналізу та синтезу в професійних цілях; застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності; мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами; Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності; Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягти професійних цілей; Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати; Застосовувати одержані знання й уміння для ініціювання та реалізації заходів у сфері збереження навколишнього природного середовища і здійснення безпечної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур; Володіти методами та інструментарієм для обґрунтування управлінських рішень щодо створення й функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур; знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці; знати основи бізнес-планування, оцінювання кон'юнктури ринків та результатів діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур з урахуванням ризиків.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Пререквізити навчальної дисципліни: Організація, планування та управління бізнесом

Постреквізити навчальної дисципліни: Переддипломна практика, Кваліфікаційна робота.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1	Тема 1. Основи менеджменту формування і розвитку потенціалу підприємства.	Лекція Практичне	2 2
2	Тема 2. Оптимізація структури потенціалу підприємства.	Лекція Практичне	2 2
3/4	Тема 3. Парадигма, управління потенціалом за вартісними критеріями.	Лекція Практичне	2 2
5	Тема 4. Потенціал підприємства як основа стратегії його розвитку.	Лекція Практичне	2 2
6/7	Тема 5. Інформаційне забезпечення. Сучасні технології управління складними виробничими системами	Лекція Практичне	3 3

8	Тема 6. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	Лекція Практичне	2 2
9	Тема 7. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	Лекція Практичне	2 2
10	Тема 8. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства.	Лекція Практичне	2 2
11	Тема 9. Система антикризового управління потенціалом підприємства	Лекція Практичне	2 2
12	Тема 10. Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства як система заходів з використання наукового, науково-технічного і інтелектуального потенціалу	Лекція Практичне	2 2
13	Тема 11. Економічна безпека підприємства	Лекція Практичне	2 2
14	Тема 12. Менеджмент за результатами використання потенціалу підприємства	Лекція Практичне	3 3

САМОСТІЙНА РОБОТА

Вказується перелік завдань, кінцеві терміни (тижні навчання) підготовки.

Номер тижня	Теми лекцій	Самостійна робота
1	2	3
1	Тема 1. Основи менеджменту формування і розвитку потенціалу підприємства.	Загальнотеоретична модель формування потенціалу підприємства. Сучасні тенденції формування потенціалу підприємств. Підходи щодо формування потенціалу підприємства. Основні фактори та передумови формування та розвитку потенціалу підприємства.
2	Тема 2. Оптимізація структури потенціалу підприємства.	Характеристика ресурсних складових потенціалу підприємства. Механізми оптимізації

		потенціалу підприємства.
3/4	Тема 3. Парадигма, управління потенціалом за вартісними критеріями.	Аналіз економічного зростання підприємства на основі концепції вартості активів. Структурний аналіз ресурсного потенціалу підприємства в системі управління витратами.
5	Тема 4. Потенціал підприємства як основа стратегії його розвитку.	Стратегічний потенціал підприємства, його складові. Стратегічний розвиток підприємства. Складові стратегічного розвитку. Стратегічне планування і управління потенціалом підприємства. SWOT - підхід. Алгоритм стратегічного планування. Стратегічне бачення підприємства.
6/7	Тема 5. Інформаційне забезпечення. Сучасні технології управління складними виробничими системами	Основні типи виробничих систем. Інформаційні системи обліку і планування ресурсів підприємства. Контролінг - інструмент управління виробничою системою.
8	Тема 6. Управління матеріально-технічним потенціалом підприємства	Матеріально-технічний потенціал підприємства; поняття, основні складові (елементи). Фактори, що впливають на ефективність управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Показники ефективності використання об'єктів матеріально-технічного потенціалу. Оцінка техніко-економічного стану виробництва; продукції, технології, рівня механізації і автоматизації виробництва. Стратегія і тактика управління матеріально-технічним потенціалом підприємства. Основні напрями удосконалення управління матеріально-технічним потенціалом. Механізм мотивації розробки та впровадження програми підвищення ефективності

		використання матеріально-технічного потенціалу підприємства.
9	Тема 7. Система управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства	Категорія трудового потенціалу в постіндустріальній економіці. Показники оцінки кадрової складової потенціалу підприємства. Альтернативні підходи до управління формуванням і використанням трудового потенціалу підприємства.
10	Тема 8. Управління конкурентоспроможністю потенціалу підприємства.	Поняття діагностики конкурентного середовища. Методика діагностики конкурентного середовища. Внутрішнє середовище підприємства. Шляхи підвищення конкурентоспроможності підприємства.
11	Тема 9. Система антикризового управління потенціалом підприємства	Поняття антикризового управління, сутність і його характеристика. Характеристика і ознаки кризового стану підприємства. Причини виникнення кризової ситуації. Проблеми кризи потенціалу підприємства. Передкризовий стан, банкрутство. Управління антикризовими заходами. Методи виводу підприємства з кризового стану, їх ефективність.
12	Тема 10. Інвестиційна та інноваційна діяльність підприємства як система заходів з використання наукового, науково-технічного і інтелектуального потенціалу	Інвестиції та інновації як елементи економічного потенціалу підприємства. Інтелектуальний потенціал підприємства. Сучасні концепції інвестиційної та інноваційної стратегії підприємства.
13	Тема 11. Економічна безпека підприємства	Сутність і історія виникнення поняття економічної безпеки підприємства. Економічна безпека підприємства в умовах кризового розвитку. Показники і індикатори економічної

		безпеки підприємства.
14	Тема 12. Менеджмент за результатами використання потенціалу підприємства	Менеджмент за результатами. Систем оціночних показників при оцінці результативності використання потенціалу. Оперативна та стратегічна результативність функціонування підприємства.

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Літературні джерела:

1. Бабій О.М., Малишко В.С., Пудичева Г.О. Управління вартістю підприємства: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, ротاپронт, 2016. 207 с.
2. Кузнецова Т.В., Красовська Ю.В., Подлевська О.М. Управління потенціалом підприємства: Навчальний посібник Рівне:НУВГП, 2017.196 с.- режим доступу - [<http://ep3.nuwm.edu.ua/6913/1/Управління%20потенціалом%20підприємства.pdf>]
3. Потенція і розвиток бізнесу: навч. посіб./ За ред. О.М. Полінкевич, Л.В. Шостак. – Луцьк : Вежа-Друк, 2019- 592 с.
4. Ареф'єва О. В. Управління фінансовим потенціалом підприємства / О. В. Ареф'єва, М. М. Андрієнко, О. Р. Кравченко // Економіка і суспільство. - 2018. – Вип. 18. – С. 252-257.
5. Бшарат Н. Методологічні засади оцінювання ефективності управління потенціалом конкурентоспроможності торговельних підприємств / Н. Бшарат // Агросвіт. - № 16. - 2019. - С. 76-82.
6. Володін С. А., Чекамова О. І. Теоретичні засади формування і реалізації інноваційного потенціалу в розвитку економіки. Економіка АПК. 2017. № 5. С. 65-72. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2017_5_12
7. Маркина И. А., Семич Н. И., Дячков Д. В. Організаційно-економічний механізм управління інформаційним потенціалом підприємства. Економічний форум. 2016. Вип. 2. С. 175-181
8. Севастьянов Р.В. «Особливості синергетичного ефекту енергозбереження» // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії, 2016.- № 4 (04), Ч. 1.- С. 121-125

Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Управління потенціалом» [Електронний ресурс] / Укладач Р.В. Севастьянов. – Запоріжжя, 2020.
2. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з дисципліни «Управління потенціалом» [Електронний ресурс] / Укладач Р.В. Севастьянов. – Запоріжжя, 2021.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль знань студентів з дисципліни «Управління потенціалом» ґрунтується на застосуванні рейтингової системи оцінювання. Рейтингова система оцінювання – це система визначення якості виконаної студентом усіх видів аудиторної та навчальної роботи та рівня набутих ним знань та вмінь у межах навчальних модулів шляхом оцінювання в балах результатів цієї роботи під час поточного та підсумкового контролю, з наступним приведенням рейтингової оцінки в балах та оцінки за традиційною національною шкалою, шкалою ECTS.

Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Управління потенціалом» поділяється на 2 основних модуля, у межах яких розподілені теми. Ступінь вивчення студентами кожної теми дисципліни контролюється наведеними нижче методами під час

аудиторних занять, тестуванням за підсумками вивчення тем у межах кожного основного модулю, проведення підсумкового оцінювання.

ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- самостійна робота включає в себе самостійне опрацювання питань, що стосуються тем лекційних занять, які не викладені під час занять або ж були розглянуті коротко, їх поглиблене опрацювання за рекомендованою літературою, а також виконання практичних завдань з метою закріплення теоретичного матеріалу;
- індивідуальну роботу студент виконує самостійно, відповідно до методичних вказівок та визначених викладачем завдань і термінів;
- ліквідація заборгованості відбувається під час проведення консультацій з дисципліни за графіком визначеним викладачем;
- здобувачі вищої освіти мають право отримати оцінку за екзамен автоматично – у випадку, якщо впродовж семестру набрали від 60-100 балів;
- здобувачі вищої освіти, після завершення аудиторних занять, мають право підвищити свою оцінку лише під час складання іспитів (підсумкового оцінювання) за графіком екзаменаційної сесії.

Політика щодо академічної доброчесності:

- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т.ч. із використанням мобільних девайсів). За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни студент отримує 0 балів і зобов'язаний повторно скласти контрольну роботу чи іспит;
- під час роботи над завданнями, у випадку користування інтернет-ресурсами та іншими джерелами інформації, студент зобов'язаний зазначити відповідне джерело;
- усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 30%;
- у разі виявлення факту текстових запозичень більше 30% студент отримує за завдання 0 балів і має повторно виконати завдання.

Політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf

Політика щодо відвідування:

- відвідування занять (лекцій, практичних, семінарських занять) є обов'язковим компонентом навчання;
- з об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік, карантин) навчання може відбуватись у дистанційному режимі. За погодженням із керівником курсу студент може презентувати виконані завдання під час консультацій;
- студент зобов'язаний дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Політика щодо якості набутих знань та компетентностей:

згідно з п. 4.2.2 Положення про систему забезпечення Національним університетом «Запорізька політехніка» якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (системи внутрішнього забезпечення якості) зі змінами (згідно з рішенням вченої ради університету протокол № 1/21 від 27.08.2021 р.) оцінка якості набутих здобувачем вищої освіти знань

та компетентностей здійснюється за результатами контрольних заходів, які включають вхідний, поточний, рубіжний (модульний), підсумковий контроль, а також ректорські контрольні роботи.

Вхідний контроль проводиться на початку вивчення нового курсу з метою визначення рівня підготовки студентів з дисциплін, які забезпечують цей курс. Контроль проводиться на першому занятті за завданнями, які відповідають програмі попередньої(-их) дисципліни. Результати контролю аналізуються на кафедральних (міжкафедральних) нарадах спільно з викладачами, які проводять заняття із забезпечувальної дисципліни. За результатами вхідного контролю розробляються заходи з надання індивідуальної допомоги студентам, коригування освітнього процесу.

Поточний контроль проводиться викладачами під час аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотнього зв'язку між викладачами та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією студентів. Результати поточного контролю використовується викладачем для коригування методів і засобів навчання та студентами для подальшого планування самостійної роботи. Поточний контроль може проводитися у формі усного чи письмового опитування або експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях тощо, за результатами якого студент допускається до виконання контрольної роботи, виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях, а також у формі комп'ютерного тестування. Форми проведення поточного контролю та критерії оцінювання рівня знань визначаються відповідною кафедрою. Результати поточного контролю (поточна успішність) є основною інформацією при проведенні заліку і враховуються викладачем при визначенні результатів рубіжного контролю та підсумкової екзаменаційної оцінки з певної дисципліни.

Рубіжний (модульний) контроль - це контроль знань студентів після вивчення логічно завершеної частини навчальної програми дисципліни. Цей контроль може бути модульним і проводиться у формі контрольної роботи, тестування, виконання розрахункового завдання, курсового проекту (роботи) тощо. Форма контрольного заходу і критерії оцінювання під час рубіжного контролю визначається кафедрою і відображаються у навчальній програмі дисципліни. За підсумками першого та подальшого рубіжного (модульного) контролю викладач може сформулювати підсумкову оцінку знань студентів і оголосити її до початку екзаменаційної сесії. Під час екзаменаційної сесії студенти, які не згодні з оцінкою за підсумками рубіжного контролю, складають екзамен. Модульний контроль є необхідним елементом рейтингової технології освітнього процесу.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формах семестрового екзамену або заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

Оцінювання проводиться за національною шкалою та шкалою ЄКТС.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle